

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Francisci Caietani Societatis Jesu

Gaetano, Alfonso

Excusa Pragæ, Anno 1668

Cap: XI. De unione cum Deo, & perfectione virtutis, quam sectatus est ad finem usque sui tirocinij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37359

CAPUT XI.

*De unione cum DEO,
& perfectione virtutis, quam se-
catus est ad finem sui ti-
rocinij.*

EX firmo proposito, & ex stu-
dio sibi met repugnandi,
suique vincendi, retulit facilita-
tem in se afflicto, pacem, ac
tranquillitatem conscientiae, a-
vulsionem à rebus terrenis, at-
que affectum erga coelestes, &
non contentus horis ad oran-
dum deputatis, alias praeterea,
obtentâ facultate, illi impen-
debat; utque satiaretur intimâ
cum DEO solo familiaritate, in-
stanter petijt peragere integra.
Exercitia S. P. Ignatij, spatio u-
nius

nus mensis, quâ gratiâ habitâ
inchoavit illa in Septembri,
quinque mensibus ab ingressu
Toto hoc tempore degebat
quasi extra mundum, alienus ab
omnibus cogitationibus, quæ
eum vel levissimè distrahere
possent, consecrans integram
diem orationi, ac lectioni libro-
rum piorum, & moventium affe-
ctus. Primâ Septimanâ, quæ
exigitur in purganda conscien-
tiâ per examina, & in hunc finem
directas meditationes, tantum
lumen habuit ac dolorem
de suis peccatis, ut Pater, qui
ejus ascesim moderabatur, ob-
stupescens de eo loqueretur, ac
assereret, quòd, cùm aliquando
illi redderet rationem medita-
tionis, adeò sibi à lacrymis tem-
pe-

per
nus
finc
cere
labi
ver
tiam
gnu
atq
app
mal
vita
Pate
Sacr
& tan
vere
ide
scri
tum
bus
per

pe-

perare non potuerit, ut protinus in fletum solveretur, altum singultiens, & penè viribus deficeret, nec videretur esse consolabilis, proruperit deinde in verba, magnam sui despicientiam indicantia, dum sese magnum fateretur peccatorem. atque ut se demitteret, ac talis appareret, qualem se ipse æstimabat, conscripsit totam propè vitam in seculo actam, ut illam Pater etiam, extra Pœnitentiæ Sacramentum, haberet perspectam, quò ipsum melius promoveret in via perfectionis. Rari id exempli loco habuit Pater, scriptum autem sibi ab eo oblatum discerpfit. Cæteris omnibus Septimanis, illi DÈus semper insolita impertiebatur lumina,

na, & animi sensa, præsertim in
meditandis Christi cruciatibus.
Peractis his sacris Exercitijs, ubi
que adeò flagrabat desiderio
mandi DEI, videns tantos sibi
Divina Majestate præstitos fa-
vores, ut sollicitissimè quæreret
cum Propheta: *Quid retribuam*
Domino, pro omnibus quæ retri-
buit mihi? cum eodémq; cœli-
tus collustratus decerneret, vo-
ta sua Domino reddere, id est,
per vota religiosa, se totum Deo
dōnando, suum debitum exol-
vere, séque arctius DEO alligari
re, & quia id ad finem usque
biennij differre, juxta morem
nostræ Societatis, ipsi grave e-
rat, multis precibus obtinuit
Patre Rectore, ut sibi liceret
nuncupare vota, quæ appella-
mur

mus
tant
ad
tas.
A. 15
su, p
Div
TAT
DIE
hac
quo
liga
fect
stud
tem
DE
vero
tur,
bat
cum
gno
mur

mus devotionis, quibusque ipse tantum Deo ac Societati fuit adstrictus, non autem illi Societas. Calendis igitur Januarij, A. 1594. octavo mense ab ingressu, pijsimè, pro sua devotione, Divinæ vovit Majestati PAUPER-
TATEM, CASTITATEM, & OBE-
DIENTIAM, quæ vota sæpe post-
hac instaurabat in oratione sua
quotidiana. Incitatus novâ ob-
ligatione, contendendi ad per-
fectionem, magnum impendit
studium, ut proficeret in con-
templatione, & intima cum
Deo communicatione. Quia
verò corpus non progredieba-
tur, propter oneris, quo preme-
batur, gravitatem, pari passu
cum spiritu, debilitatum ma-
gnopere sensit caput, ut proin-
de

de judicaverit Pater Hieronymus Falco, qui Patris Ludovici Benedicti officium susceperat intermittendam ipsi esse aliquamdiu orationem mentalem. Obtemperavit Franciscus, difficulter tamen poterat cohibere spiritum, nè evolveret ad dulcem amplexus sui dilecti, occupans se brevibus quibusdam orationibus jaculatorijs. Intumuerat ipsi quoque à frequenti proplatum humi defixione, immo dicè unum genu: & cum non posset resolvi corruptus humor sine vulnere, vocatus est chirurgus, qui metuens, nè, si dolore sectionis Franciscus commoveretur, ipse impediretur in officio suo exequendo, cupiebat illum ab alijs teneri, quod null

null
adm
fusti
vult
dolo
so a
jus a
ptab
rim
ipse
Ob
neq
lios
vili
cans
rem
gelo
caba
reve
niun
sion

null

nullatenus generosus Juvenis
admisit, atque illam sectionem
sustinuit quietus ac immotus,
vultu immutato, & absque ullo
doloris indicio, animo conver-
so ad Christum crucifixum, cu-
jus amore majora sufferre exo-
ptabat, rependens eidem inte-
rim suum exiguum, ut quidem
ipse illum æstimabat, dolorem.
Ob tot cœlestes favores, sese
nequaquam efferebat supra a-
lios, quin potiùs proficiebat in
vili suimet æstimatione, judi-
cans se esse maximum peccato-
rem, & indignum consortio An-
gelorum. Ità æstimabat ac vo-
cabat Novitios, atque ut tales
reverebatur, instar humilis om-
nium servi. Hac animi demis-
sione, & obsequendi studio, ma-
gno-

gnopere fuit permotus, qui in
saeculo fuerat Francisco à con-
fessionibus: is ipsum invisen-
stuebat, quòd tam abjectè de
se loqueretur, adeòque extolle-
ret virtutem, ac devotionem
aliorum suorum Contironum
Mirabatur etiam, quòd audito
pulsu campanulæ vocatis ad or-
rationem, se subitò ab eo pro-
riperet, qui tamen illius fuisse
Confessarius, quamvis sibi sciret
obstrictum Franciscum, se-
que ab ipso amari, propter au-
xilia spiritualia, illi à se præbita
quòdque non uteretur epistola
seu interpretaretur Superiorum
voluntatem, non improbatum
factum, si apud ejusmodi ho-
spitem perstitisset, qui multo-
rum miliarium iter confecerat

ea ta
colle
quiq
set u
bat r
endu
& in
expo
feilli
osten
bus p
gium
mum
ut So
que o
mest
ripui
desid
tis sa
& ve
Sacra

ea tantum de causa, ut ex ipso colloquio solatium caperet, quique illius conspectu non esset ultra fruiturus. Existimabat nempe, Tironi, caecè obediendum, absque ulla discussione & interpretatione eorum, quae exposcit Obedientia. Obtulit se illi alia praeterea occasio, quam ostenderet, quantum in virtutibus profecisset, dum ad Collegium Messanense, hodie Domum Professorum, missus est, ut Socium ageret aeditui, aliisque daret operam exercitijs domesticis. Hanc ille avidè arripuit, & cum gaudio, propter desiderium, quo tenebatur, multis sacrificantibus ministrandi, & versandi coram sanctissimo Sacramento. Manè completam ora-

orationis horâ , tribus minis- aliud
trium, quatuorve Missæ Sacrifi- desti
cium, singulari religione ac reve- ut r
rentiâ, Minister adfuit: si quan- mon
do fiebat, ut adveniret quis- dom
piam extra ordinem sacrificatu- citia
rus, tum Franciscus lætabatur te, ac
offerens suum promptum mini- per, c
sterium, quod eo modo perage- daret
bat, ut omnibus insigne præbe- tota
ret exemplum suo affectu, quo mo,
ferebatur ad cooperandum sa- tutib
cro sancto illi Sacrificio. Re- dem
liquo tempore, quod ipsi ad agno
quietem tantillam capiendam- com
concedebatur, sedens in demis- Patre
so & humili loco, legebat li- cumb
brum sacrum, & orabat. Quan- ligio
do pertransibat templum, ut ac m
succenderet candelas, vel mini- erube
stri munus obiret ad aram, aut
aliud

aliud quidpiam faceret, eo modestiæ exemplo id peragebat, ut propterea nominaretur, monstrareturque digito. Alia domûs humilia & abjecta exercitia, eâ exequebatur humilitate, ac diligentia, ut novum semper, citra ullam querelam, alijs daret documentum; atque in tota domo frequens esset sermo, de multis talis Juvenis virtutibus, omnibus verò ipsum demirantibus, ille solus non agnoscebat in se quidquam commendabile: vidensque tot Patres ac Fratres, impigrè incumbentes in observantiam religiosam, & se exercitationibus, ac munijs suis impendentes, erubescibat, & magnopere illos commendabat, conabaturque
imi-

imitari. Gratissimum etiam com
 illi accidit, aliud experimentum acco
 Societatis nostræ, quod est pe vis
 regrinorum more, oppida ob la op
 re, & castella, exemplo Servato exerc
 ris nostri, & Apostolorum, atque omni
 tum erudire populos doctrin temp
 Christianâ, & pijs alloquijs. Ob tudin
 tigit illi, pro peregrinationi tentia
 termino, Civitas, Messanâ de confu
 stans 80. milliaribus, quæ no cond
 men habet, à glorioso Christi volup
 Confessore, sancto Philippo, cu sibi te
 jus ibi sacrum corpus honoris rebar
 cè asservatur, & solenniter co striâ l
 litur. Comitum, viæque So ut va
 cium, habuit Sacerdotem, qu pium
 tertiam annum, peragebat. Deus
 quem dicimus probationis, rebar
 Scholasticum Novitium, quib dum
 ipse, posthabito omni propri Tirox
 com

etiam commo, & gustu, semper se
entum accommodare, & servire qua-
est pe vis occasione studebat. In il-
da obl la oppidorum, personarum, &
ervato exercitiorum varietate, nihil
n, atque omnino abstrahebatur à con-
octrin temptione, nec propter lassitu-
js. Ob tudinem intermittebat pœni-
ationi tentias, & mortificationes suas
anâ di consuetas, quas illi multis DEUS
uæ no condiebat solatijs, ità ut præ
Christ voluptate interna, à lacrymis
po, co sibi temperare non posset. Quæ-
noris rebat singulari studio, & indu-
ter co striâ locum à strepitu liberum,
ue So ut vacaret orationi, quem ipsius
m, qu pium animi sensum liberaliter
ebat Deus est remuneratus. Refe-
nis, & rebat Socius Sacerdos, quòd,
quibz dum ipse in foro cum altero
propri Tirone sacra negotia agitaret,
com

G

Fran-

Franciscus interea sese solitus
fit conferre ad viciniorem al-
quam ædem sacram, fuëritque
tantus ardor orantis, ij affectus
lacrymis juncti & singultibus
ut propter exclamaciones, que
foris exaudiebantur, admoneri
illum oportuerit, ut se contine-
neret, ne attonitum redderet
populum. Et pernoctans Ga-
gliani, in Conventu Patrum Ca-
puccinorum, ità in se flagello
desævijt, adeóque lacrymis in-
dulsit, ut per ambitum Coeno-
bij, resonarent gemitus, & ictus
flagelli, illustri virtutis suæ do-
cumento præbito bonis illis Re-
ligiosis, qui non ignorabant, ab
anima bene purgata, & plena
Deo, non posse cohiberi impe-
tum Divini amoris. Ob hæc

luc
nis,
con
batu
cijs,
ditis
relig
mab
natio
ager
alio
dico
co in
de a
dans
quã
set.
injun
parvi
quo
ipsi e
lu

solitu
em ali
itque
ffectu
itibus
s, qua
noner
cont
deret
ns Ge
um Ca
lagello
mis in
Coeno
& ictu
uæ do
is Re
ant, ab
olena
impe
b hac
lu

luculenta argumenta demissio-
nis, mortificationis, charitatis,
conjunctionis cum Deo, ama-
batur & honorabatur à suis So-
cijs, qui tum sermonibus con-
ditis spiritu, tum exemplis ipsius
religiosis recreabantur, & ani-
mabantur in molestijs peregri-
nationis ac lassitudine dum iter
agerent pedites, & absque omni
alio viatico, quàm, quod men-
dicorum instar, eleemosynæ lo-
co impetrabant. Redijt dein-
de ad Tirocinium, tali abun-
dans gaudio, tam vegetus,
quàm si nihil adversi sustinuis-
set. Paucos post dies illi fuit
injunctum munus, explanandæ,
parvulis, doctrinæ Christianæ,
quo libenter suscepto, summo
ipsi erat solatio, quòd puris ijs
ani-

animulis imprimeret Christum
JESUM, & illas edoceret de my-
sterijs sanctæ nostræ Fidei. At-
que, ut finem imponam huic ca-
piti, toto Tirocinij biennio, a-
deò vixit Franciscus religiosè,
ut P. Ludovicus Benedicti, P.
Hieronymus Falco, P. Angelus
Sibilla, quos habuit succeda-
nè Magistros Spiritûs, unaque
focij ipsius tirones, palàm testen-
tur, nunquam à se notari ul-
lum in eo defectum potuisse: id
quod est eò æstimabilius, quòd
ætatis fuerit provectioris, & a-
liquam vitæ partem exegerit
inter mundi splendores. Om-
nes porrò, illum suscipiebant,
veluti exemplar religiosæ perfe-
ctionis, quæ relucebat in ipsius
unde quaque perfectis, semper
que

que uniformibus operibus, in
verbis cœlesti plenis lumine, ut
proinde inflammaret omnes ad
sui imitationem, & spiritûs fer-
vorem: ità ut non tantùm ejus
Socij, sed Sacerdotes etiam, ac
Patres graves, quàm libentissi-
mè cum eo sermocinarentur, in
quo admirabantur perfectio-
nem dignam cano & sancto Re-
ligioso. Inter alios, quibus e-
rat in amore & pretio Franci-
scus, fuerunt P. Joannes Bapti-
sta Carminata, P. Bernardus
Colnagus, qui vixerunt, & obie-
runt cum opinione singularis
virtutis, & P. Nicolaus Longo-
bardus, qui à DEO vocatus ad
prædicandum Evangelium Chri-
sti, in Indias Orientales, multis
annis, cum insigni laude pru-

dentia, & Spiritus Apostolici
egit Superiorem magnæ Missio-
nis Chinensis. Frater quoque
Simon Buccerus, qui in vita &
post mortem, nomen habuit
perfecti Religiosi, & à DEO fuit
honoratus multis gratijs, rever-
sus ex insula Chio Messanam
vehementer gaudebat, à se in
Tirocinio repertum Franci-
scum, quòd frui posset sanctâ &
suavi ipsius consuetudine. Vul-
tus illius tam semper serenus e-
rat, & pietatem spirabat, ut fa-
teantur nonnulli, se affectos
fuisse solatio, & exarsisse amore
DEI, dum illum intuerentur.
Affirmat P. Falco, ipsum fuisse
tam familiarem DEO, ut ab eo
nullo officio aut exercitio, quo-
cumque occuparetur à Superio-

ribu
affv
DEO
ne,
cio
& l
& l
tibi
bat
cin
ora
nit
lect
rat
cur
lac
for
Ser
& r
der
stu

ribus, abstraheretur, usque adeò
assueverat conjunctioni cum
DEO: præsertim verò in oratio-
ne, in audiendo Missæ Sacrifi-
cio, ac in sacra Communione,
& lachrymas dulces fundebat,
& luminibus, piisque animi mo-
tibus, præter morem abunda-
bat. Confecto biennio Tiro-
ciniij, præmissis prolaxioribus
orationibus, rigidioribus pœ-
nitentijs, & arctiore animi col-
lectione, quàm optimè præpa-
ratus, nuncupavit sua Vota,
cum tanta devotione, tantâque
lacrymarum copia, ut Votorum
formulam legere nequiverit:
Sensit unâ vehementer motus,
& insveta solatia, dum perpen-
deret, se illud suiipsius holocau-
stum DEO obtulisse, coram san-

ctissima Virgine MARIA. Con-
spectus fuit eo die ipsius vultus
jucundior, & solito splendidior:
non absque admiratione & so-
latio ejus, qui gratias & favores
observabat, quos DEUS ser-
vato suo fideli exhibebat.

CAPUT XII.

*Applicatur studijs lite-
rarum humaniorum, ac deinde
docenda Grammatica.*

POSTquam tam profundas
pergisset radices perfectionis
mense Aprili, anni 1595. missus
est ad Collegium Mineitanum
ut ibi operam daret literis hu-
manioribus. Et quia ab anno
16. suæ ætatis, usque ad 22. inter-
misso harum literarum exerci-